

מתוך דברי שר המלחמה המצרי אל הכוחות המזוינים המצריים והסוריים (קהיר, 11.10.1973)

חיילינו הגיבורים!

אתם — שמבצעים את המשימות הקרביות הנעלות ביותר והתפקידים הנעלים ביותר כדי להשיב למצרים את כבודה ותפארתה. אם המבצעים הכבירים, שהתגשמו עד כה בשדה הקרב משקפים צעד גדול ביותר בדרך הניצחון — הרי שאנו מאמינים, כי התקדמותכם להשלים שחרור האדמה תמשך באותה העוצמה, היכולת והאכזריות. אתם תוסיפו לנצחונותיכם היומיומיים ביבשה, בים ובאוויר דברים שיגרמו לאויב כי יתחרט חרטה גדולה על שלא נענה לנסיונות הרבים לפתרון המשבר בדרכי שלום.

חיילינו הגיבורים!

העולם כולו צפה ביכולתכם הצבאית ובגבורתכם אשר עוררה התפעלות והערכה בקרב כל אזרחי ועמי העולם שוחרי השלום. זנקו, חיילינו הגיבורים, כדי להשלים את משימתכם לשחרר כל שעל אדמה שחיללו רגלי אויבינו, יהיו המאמצים והקרבנות אשר יהיו ותאריך תקופת המערכה ככל שתאריך. הגשימו את תקוות מצרים והאומה הערבית ודעו כי אינכם לבדכם במערכה והכל רוצים להלחם לצדכם משום שנצחונותיכם במערכה זו ישימו קץ לתכנית האימפריאליסטית המכוונת כלפי כל עמי האזור. היו בטוחים כי לכל טיפת דם שתישפך בשטח המערכה יקדם זרם של דם אויבינו ואויבי אללה. אללה — אשר הבטיח את הניצחון למאמינים — יביא לנו את הניצחון.

„נסיון לתיאור המצב“, הטור השבועי של חסנין הייכל (11.10.1973)

עדיין מוקדם לספר את מה שהתרחש, לסקור את העובדות ולנתחן ולהסיק מסקנות שתהיינה להן השלכות על מה שצפוי.

הזמן מספיק בקושי לפרשנות מהירה, לביטוי רגשי, או לצילום מהיר של פרק אחד מהתנועה הנמשכת והזורמת כמפל מים.

אף-על-פי-כן, מן הראוי לנסות להגיע אל צילום מגובש של המצב הכללי, כולו, במסגרת מותרת לנו לפי שיקולי הסודיות והביטחון ושיקולים אחרים.

מודקרות לפני שלוש שאלות מוגדרות, המתייחסות לאתמול, להיום ולמחר, ולדעתי, זוהי האפשרות היחידה כיום, שכן הדיון במה שלפני אתמול הינו איבוד זמן ברגעים אלה, כשם שהדיון במה שלאחרי מחר הוא הרפתקה מיותרת עם הבלתי נודע.

השאלות הן:

1. מה הגשמנו, למעשה, עד עתה?

2. מה עלינו לעשות עכשיו?

3. אשר למחר — כיצד נוכל לנצלו לטובתנו?

אשר לשאלה הראשונה — התשובה היא כדלקמן:

א. הגשמנו את „ההחלטה“ לקבל את האתגר ו„ההחלטה“ כאן היא שם נרדף מדויק למשמעות „הרצון“.

מצב הלא-שלום ולא-מלחמה התאריך הרבה מהדרוש לכל עם הרוצה לשמור על חיוניות מאבקו, אך ההחלטה לא היתה קלה, ובייחוד שהנסיבות האופפות את העשייה הלאומית במצרים — וייתכן שבשאר ארצות-העולם המתפתחות — מטילות את האחריות להחלטה על שכמו של אדם אחד. כלומר, ביחס לסאדאת היתה ההחלטה גורלית, ובה בעת היה עליו לקבלה לבדו.

ייתכן שמזכותו ומחובתו של סאדאת היה לשמוע ולדון, אך, בסופו של דבר, הוא נדרש להיות לבדו המות, הלב והמצפון; ולאחר מכן להגיע להחלטה ולשאת מבחינה היסטורית באחריותה.

אני נזכר בשיחה עם סאדאת שהתקיימה בערבו של יום ששי, 21 בספטמבר 1973, בגוואטרט

„ברג' אלערב“, הצופה אל הים...

הוא יושב מולי בשקט זמן מה והיה, ככל שנראה, מתבונן במראה שקיעת החמה בנוף יפה זה של חופה של מצרים. אך לפתע הסיט מבטו ממראה הטבע ואמר: „ההחלטה ביחס

לאחרים נתונה למחשבות, להערכות ולאפשרויות, אך, ביחס אלי, ההחלטה הינה שאלה של חיים ומוות. העניין אינו קשור לעצמי, שכן הכרתי את החיים ועמדתי מול המוות, אלא היא

קשורה לאלפים... מאות אלפי אנשים עתידים לקבל את המילה ממני... ומעל לכך ישנו כבוד

וחיי אומה הנתונים על כף המאזניים.“